

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

Stališče CIPRE

(sprejeto na seji predsedstva CIPRE I. 2014, posodobljeno I. 2016)

Alpe brez olimpijade

CIPRA International zahteva, da se zimske olimpijske igre v luči na sedanjih razmer na območju Alp ne načrtujejo ali organizirajo več. Tako kot že ves čas po letu 2006 bi morale Alpe za olimpijske igre tudi v prihodnje ostati nedostopne. Zimske olimpijske igre v današnji obliki niso sprejemljive ne z okoljevarstvenega ne z družbenega vidika, zato CIPRA odločno nasprotuje njihovemu organiziranju tako v Alpah kot kjerkoli drugje. Izkušnje preteklih desetletij kažejo, da gorski svet ni primeren za tovrstne dogodke, ki imajo za okolje tako uničevalne in pogubne posledice. Izida referendumov v Graubündnu in Münchnu je treba zato razumeti kot opozorilo, da velik del alpskega prebivalstva ni več pripravljen dopuščati obremenitev, ki jih povzročajo zimske olimpijske igre.

Alpe so občutljiv naravni in kulturni prostor, ki v sedanji obliki ni primeren za zimske olimpijske igre. Njihova organizacija danes dosega razsežnosti, ki za večinoma prostorsko omejene alpske regije niso več znosne. Zahteve iger po prometni infrastrukturi, športnih objektih in nastanitvenih zmogljivostih so tako visoke, da jih v Alpah ni več mogoče izpolnjevati. Brezmejno širjenje obsega iger z vedno novimi športnimi disciplinami postaja neizmerno breme tako za prizorišča kot za regije. Neželene obremenitve, ki jih zimske olimpijske igre prinašajo za naravo in človeka, so že davno presegle skrajno mejo sprejemljivega.

Pravega napredka ne prinaša niti dokument Agenda 2020, ki so ga pripravili v Mednarodnem olimpijskem komiteju (IOC). Namen 40 priporočil, kolikor jih vsebuje ta strateški dokument, je le v tem, da k vnovičnemu sodelovanju pritegne zahodne države. Šele ko bo IOC temeljito predelal svoje pravilnike in strukture, zagotovil demokratične temeljne vrednote v državah, ki organizirajo igre, in upošteval načela trajnostnega razvoja pri načrtovanju in izvajanju zimskih olimpijskih iger, se bomo lahko v Alpah začeli pogovarjati o novi podobi iger.

Vse večji posegi v naravo in pokrajino

Smučišča, žičniške naprave, športna infrastruktura, širitev lokalne cestne infrastrukture in dodatna parkirna mesta potrebujejo vedno več prostora, obenem pa imajo negativen vpliv na naravo in pokrajino. Podnebnim spremembam, ki so velik izziv za prihodnost Alp, odgovorni iz Mednarodnega olimpijskega komiteja (IOC) ter številni politični veljaki v mestih, ki kandidirajo za organizacijo iger, očitno ne posvečajo nobene pozornosti. Pomanjkanje snega in muhasto vreme se predstavljata kot tehnično ukrotljiva pojava ali pa se ju v soju kandidature sploh ne omenja. Visokozmogljivi snežni topovi za proizvodnjo umetnega snega so postali nepogrešljivi, saj je treba zagotoviti ustrezne snežne razmere. Umetni sneg je mogoče čez leto skladiščiti tudi v posebnih hranilnikih ali

pa ga pripravijo v t. i. tovarnah snega. Tovrstni obrati zahtevajo vse več posegov v pokrajino, narašča tudi poraba energije in vode.

Adhezijske pogodbe IOC

Ob veljavnih predpisih, pravilih in pogodbenih določilih IOC bi bilo prirejanje zimskih olimpijskih iger v Alpah skrajno neodgovorno dejanje. Ravnanje IOC ni transparentno, njegove zahteve so nedemokratske. Tega v ničemer ne spreminja niti nov dokument Agenda 2020. S podpisom pogodb o organizaciji zimskih olimpijskih iger se vsakokratni kandidati, tj. občine in regije, odpovedo pravici do samoodločanja. IOC ne daje pravno zavezujočega zagotovila, da ne bo več spreminjal odločitev, ki so bile sicer sprejete na referendumih. Takšna strategija bi morda na plodna tla padla v avtorskih državah, a za demokratične družbe je tako stanje nevzdržno. Pomembne teme, kot sta npr. okolje in trajnostni razvoj, ki so sestavni del vsakdanjika v alpskih regijah in občinah, za IOC očitno niso dovolj pomembna tema.

CIPRA zahteva temeljito reformo tako IOC kakor tudi predpisov za načrtovanje in izvedbo zimskih olimpijskih iger. Te morajo znova postati igre v duhu mladih ter simbol miru in svobode. Načrtovane in prirejene morajo biti transparentno, prav tako morajo biti sprejemljive za okolje in družbo.

Gospodarska katastrofa za regije

Vsaka verodostojna analiza stroškov in koristi organizacije zimskih olimpijskih iger davkoplačevalce odvrta od izražanja podpore takim projektom. Študij, ki bi dokazovale, da zimske olimpijske igre stalno in pozitivno prispevajo k razvoju gospodarstva v alpskih regijah, kratko malo ni. Nasprotno, izkušnje kažejo, da so pozitivni gospodarski učinki olimpijskih iger – če jih je sploh mogoče zaznati – kratkotrajni, kupov dolgovi, na katerih obsedijo prizorišča, pa ni mogoče spregledati. Zimski šport je napačen trg, na katerega stavi projekt zimske olimpijade, ki s tržnega vidika daje prednost uveljavljenim turističnim središčem, medtem ko obrobni regijam ostanejo zgolj neporavnani računi in opustošena prizorišča. Prav taka usoda je po končanih zimskih olimpijskih igrah v Torinu leta 2006 doletela tudi italijanski dolini Susa in Chisone.

Prihodnost Alp ne pozna olimpijade

Ob danih pogojih olimpijske igre ne sodijo v alpski prostor. Alpskim občinam in regijam se odsvetuje kandidiranje za organizacijo zimskih olimpijskih iger. Predložitvi dragih kandidatur, ki bi od države in občin zahtevala finančna sredstva, ki bi jih nato primanjkovalo na drugih področjih, se je praviloma treba odpovedati. In ker IOC ni pripravljen na radikalno spremembo smeri svojega delovanja, bodo morale alpske regije same sprejeti ustrezne ukrepe, ki bodo temeljile na geslu: Olimpijada v Alpah? Nikakor!